

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETUN LAUSUNTO

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta yhteisön taloudellisten etujen suojaamisessa petoksilta ja muulta laittomalta toiminnalta (KOM (2004) 509 lopullinen, 20.7.2004)

(2004/C 301/03)

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 286 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 8 artiklan,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY ⁽¹⁾,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 28 artiklan 2 kohdan,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

1. Komissio toimitti ehdotuksen 28. syyskuuta 2004 Euroopan tietosuojavaltuutetulle lausuntoa varten asetuksen (EY) 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Kyseisessä kohdassa säädetään, että komission on kuultava Euroopan tietosuojavaltuutettua, kun se antaa yksilöiden oikeuksien ja vapauksien suojeluun henkilötietojen käsittelyssä liittyvää lainsäädäntöä koskevan ehdotuksen. Kuten tämä tapaus osoittaa, kyseistä velvoitetta sovelletaan paitsi ehdotuksiin, joissa henkilötietojen suojelu on ensisijaisena aiheena, myös nykyisen tietosuojan puitteita kehittäviin, täydentäviin tai muutettaviin ehdotuksiin sekä ehdotuksiin, joilla on merkittävä vaikutus yksilöiden oikeuksien ja vapauksien suojeluun henkilötietojen käsittelyssä mutta joissa ei ole otettu nykyisiä oikeudellisia puitteita huomioon.

2. Ehdotus perustuu EY:n perustamissopimuksen 280 artiklaan. Näin ollen se kuuluu kokonaisuudessaan ensimmäisen pilarin toimiin ja siinä otetaan henkilötietojen käsittelyn osalta huomioon tarve varmistaa asianmukainen tietosuoja direktiivin 95/46/EY säännösten ja soveltuvin osin asetuksen (EY) N:o 45/2001 säännösten (muun muassa ehdotuksen johdanto-osan 11 kappaleen ja 18 artiklan) mukaisesti.

3. Ehdotus ei sisällä uusia tietosuoja koskevia sääntöjä eikä poikkeuksia edellä mainittuun tietosuoja koskevaan lainsäädäntöön. Päinvastoin, sen 18 artiklassa todetaan yleisesti aiheen kuuluvan kyseisen lainsäädännön alaisuuteen ja esitetään täytäntöönpanoasetuksen antamista tietyillä aloilla, erityisesti pääsystä komission jäsenvaltioiden alv-tietokannoista saamiin tietoihin ja niiden käytöstä (11 artiklan 1 kohta), taloudellisia tietoja koskevasta jäsenvaltioiden ja komission välisestä oma-aloitteisesta tietojenvaihdosta (12 artiklan 4 kohta) sekä keskinäisestä avunannosta ja tietojenvaihdosta (21 artikla). On syytä panna tyytyväisenä merkille, että Euroopan tietosuojavaltuutettua aiotaan kuulla ennen kyseisten täytäntöönpanosääntöjen hyväksymistä.

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

4. Ehdotuksen 18 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään tietojen erityisestä salassapitovelvollisuudesta ja siitä, ettei niitä saa luovuttaa muille kuin niille yhteisön toimielinten ja elinten henkilöstölle tai jäsenvaltioissa toimiville henkilöille tai viranomaisille, jotka tarvitsevat kyseisiä tietoja tehtäviensä hoitamiseksi. Tämän ei katsota vaikuttavan asianomaisten oikeuteen saada pääsy heitä koskeviin henkilötietoihin, paitsi jos todetaan, että on sovellettava jotakin asiaa koskevaa poikkeusta, mikä periaatteessa on päätettävä yksinomaan tapauskohtaisesti (direktiivin 95/46/EY 13 artikla ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 20 artikla).
5. Ehdotuksella täydennetään ja vahvistetaan asetusta (EY) N:o 1073/1999, neuvoston asetusta (EY) N:o 515/97 ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1798/2003, ja monilta osin se sisältää aiemman lainsäädännön rinnakkaisäännöksiä. Tältä osin on syytä panna merkille seuraavat huomautukset:
- a) Neuvoston asetuksen (EY) N:o 515/97 37 artiklan 4 kohtaa, joka koskee henkilötietojen suojan valvontaa, olisi muutettava ehdotukseen tehtävällä lisääännöksellä sen seikan huomioon ottamiseksi, että Euroopan tietosuojavaltuutettu on nyt nimitetty. Tämän vuoksi myös 37 artiklaa olisi tarkasteltava uudelleen kokonaisuudessaan, jotta voitaisiin säätää tarkoituksenmukaisemmasta ja tehokkaammasta valvontaviranomaisten välisestä valvonta- ja yhteistyöjärjestelmästä. Vastaavanlaista järjestelmää olisi syytä harkita tai kehittää myös ehdotettuun asetukseen.
- b) Asetuksen (EY) N:o 515/97 43 artiklan nojalla perustettu komitea, jonka tehtäviä on laajennettu kattamaan ehdotuksen soveltamisala, aiheuttaa tiettyjä ongelmia, jotka olisi ratkaistava ainakin käsiteltävänä olevan ehdotuksen osalta. Mahdollisesti tässä yhteydessä voitaisiin myös muuttaa edelleen asetusta (EY) N:o 515/97. Asetuksen englanninkielisestä toisinnosta on pääteltävissä, että komitean tilapäinen kokoonpano käsittäisi sekä 43 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut edustajat että tietosuojavaltuutetut. Olisi selkeytettävä ranskankielisen toisinnon tavoin että tilapäinen kokoonpano käsittää kunkin jäsenvaltion kansallisesta valvontaviranomaisistaan tai kansallisista valvontaviranomaisistaan nimittämät edustajat. Joka tapauksessa Euroopan tietosuojavaltuutettu olisi myös nimenomaisesti mainittava.
6. Lopuksi todettakoon, että muiden pakollisten lausuntojen tavoin asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohtaan perustuva Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto olisi mainittava ennen johdanto-osan kappaleita ("ottaa huomioon ... lausunnon").

Tehty Brysselissä 22 päivänä lokakuuta 2004.

Euroopan tietosuojavaltuutettu
